

CYNGOR SIR YNYS MÔN / ISLE OF ANGLESEY COUNTY COUNCIL	
CYFARFOD:	Pwyllgor Safonau
DYDDIAD:	12.09.2018
TEITL YR ADRODDIAD:	Adroddiad Blynyddol Pwyllgor Safonau gan y Cadeirydd
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Darparu copi o'r Adroddiad Blynyddol i aelodau a gwybodaeth am y gwaith i'w gyflawni yn 2018/19
ADRODDIAD GAN:	Mared Wyn Yaxley Cyfreithiwr – Llywodraethiant Corfforaethol mwycs@ynysmon.gov.uk
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro lbxcs@ynysmon.gov.uk 01248 752586

A CEFNDIR

- 1 Mae'n ofynnol i Gadeirydd y Pwyllgor Safonau ddarparu Adroddiad Blynyddol i'r Cyngor. Cyflwynwyd Adroddiad y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2018/19 i'r Cyngor ar 15 Mai 2018.
- 2 Cyflwynir copi o'r Adroddiad yn **Atodiad 1**.
- 3 Mae'r Adroddiad yn manylu ar y gwaith a gyflawnwyd gan y Pwyllgor yn ystod 2017/18 ac yn cynnwys rhaglen waith ar gyfer 2018/19.

B ARGYMHELLIAD

- 1 Gofynnir i'r Pwyllgor nodi'r wybodaeth a gynhwysir yn **Atodiad 1**.

CYNGOR SIR YNYS MÔN

CYFARFOD:	Cyngor Sir
DYDDIAD:	15 Mai 2018
TEITL:	Adroddiad Blynnyddol Cadeirydd y Pwyllgor Safonau
ADRODDIAD GAN:	Michael Wilson, Cadeirydd y Pwyllgor Safonau ac Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Adrodd ar Weithgareddau'r Pwyllgor Safonau yn 2017/18 a gofyn i'r Cyngor gymeradwyo Rhaglen y Pwyllgor ar gyfer 2018/19
SWYDDOG CYSWLLT:	Lynn Ball, Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor) / Swyddog Monitro (est 2568)

Rhagarweiniad

1. Mae'r Pwyllgor Safonau yn bwyllgor statudol ac arno 9 aelod (2 Gynghorydd Sir, 5 Aelod Annibynnol a 2 Aelod Cyngor Cymuned).
2. Cafodd swydd wag achlysurol ar gyfer aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau ei llenwi drwy broses agored a chystadleuol a gynhaliwyd gan Banel Dethol Pwyllgor Safonau'r Cyngor yn ystod y flwyddyn. Penodwyd aelod newydd ar 12 Rhagfyr, 2017. Daw tymor Mr John Robert Jones i ben ar 11 Rhagfyr 2025. Daw tymor y pedwar aelod annibynnol arall i ben ar 17 Rhagfyr 2019.

Fel rhan o'r broses ddethol, cytunwyd y dylai Ms Sarah Laing Gibbens gael ei phenodi'n awtomatig pe bai swydd wag arall achlysurol ar gyfer aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau yn codi yn ystod y deuddeg mis nesaf a hynny heb yr angen am broses recriwtio bellach, ar yr amod bod yr ymgeisydd yn parhau i fod yn gymwys ar gyfer y rôl, ac yn amodol ar dderbyn geirdaon boddhaol cyn y penodiad.

3. Penodwyd dau gynrychiolydd o'r Cynghorau Tref a Chymuned yn ystod y flwyddyn hefyd. Penodwyd y Cynghorydd Iorwerth Roberts o Gyngor Cymuned Bryngwran a'r Cynghorydd Keith Roberts o Gyngor Cymuned Bae Trearddur ar 12 Rhagfyr 2017 am y cyfnod hyd at yr etholiad llywodraeth leol nesaf neu hyd at gyfnod pan nad yw'r aelodau a benodwyd yn aelodau mwyach o Gyngor Cymuned, p'un bynnag sy'n digwydd gyntaf.
4. Ailbenodir aelodau'r Cyngor Sir yn flynyddol gan y Cyngor.
5. Mae gan y Pwyllgor Safonau (ymhlith eraill) y rolau a'r swyddogaethau canlynol mewn perthynas â Chynghorwyr Sir a Chynghorwyr Tref / Cymuned: -
 - (a) hyrwyddo a chynnal safonau uchel o ymddygiad gan Gynghorwyr;
 - (b) cynorthwyo Cynghorwyr i lynu wrth eu Cod Ymddygiad
 - (c) cynghori, hyfforddi, neu drefnu i hyfforddi Cynghorwyr;
 - (ch) ystyried ceisiadau am ganiatadau arbennig;

- (d) ymdrin ag unrhyw atgyfeiriadau gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC), neu Banel Dyfarnu Cymru (sef y Pwyllgor Safonau cenedlaethol i bob pwrpas).

Cefndir

6. Yn ei gyfarfod ar 23 Mai 2017, penderfynodd y Cyngor Sir gymeradwyo Rhaglen y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2017/2018. Roedd y Rhaglen wreiddiol yn nodi'r meysydd gwaith arfaethedig, yr amserlen a'r adnoddau ar eu cyfer. Atgynhychir y ddogfen hon yn **ATODIAD B** yr Adroddiad hwn ac fe'i diweddarwyd i gynnwys y gwaith sydd wedi'i gyflawni ers hynny yn erbyn yr amcanion a osodwyd yn wreiddiol.
7. Mae **ATODIAD C** yr Adroddiad hwn yn cynnwys Rhaglen y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2018/2019, a gyflwynir ar gyfer cymeradwyaeth y Cyngor.

Sylwadau'r Cadeirydd

8. Hoffai'r Cadeirydd ddiolch i'r Pwyllgor am ei gyfraniadau ymroddedig trwy gydol y flwyddyn, i gydnabod cefnogaeth a chynghor y swyddogion sy'n cynorthwyo'r Pwyllgor, a diolch i aelodau'r Cyngor Sir am eu parodrwydd i ymgysylltu â gwaith y Pwyllgor.

8.1 Cwynion

Yn 2016, roedd y Pwyllgor yn falch o fedru dweud wrth y Cyngor: "ei fod wedi treulio llai o amser yn cynnal gwrandawriadau, neu'n mynychu cyfarfodydd / cyfryngu yn deillio o achosion honedig o dorri'r Cod Ymddygiad." Unwaith eto, fel y cofnodwyd yn 2017, mae'r duedd gyffredinol hon yn parhau.

Mae'r Pwyllgor Safonau yn derbyn adroddiadau bob chwarter ac yn ei gyfarfodydd arferol sy'n darparu gwybodaeth ystadegol am nifer a statws cwynion mewn perthynas â'r Cod Ymddygiad a gyflwynwyd i'r OGCC yn erbyn (a) Aelodau CSYM a (b) Aelodau'r Cynghorau Tref a Chymuned. Yng nghyfarfod diweddaraf y Pwyllgor, ar 14 Mawrth 2018, nodwyd, o blith holl aelodau ein Cynghorau Tref, Cynghorau Cymuned a Chyngor Sir, mai dim ond un mater yr adroddwyd arno a bod OGCC wedi cadarnhau na fyddai'n ymchwilio ymhellach i'r mater hwnnw.

Mae'r Pwyllgor yn parhau i gredu bod hunanreoleiddio'n gweithio a bod adrodd i OGCC ar ychydig o gwynion, pan fo hynny'n angenrheidiol ac yn briodol, yn arwydd o fudiad sy'n gwerthfawrogi'r gwahaniaeth rhwng y taro a'r gwrthdaro mewn gwleidyddiaeth a materion a allai fod yn fwy difrifol ac sydd efallai angen ymchwiliad annibynnol iddynt. Mae'r Pwyllgor o'r farn bod nifer a lefel y cwynion i OGCC yn arwydd o iechyd corfforaethol da.

8.2 Cyfarfodydd

Hon oedd y flwyddyn lawn gyntaf i'r Pwyllgor gyfarfod ddwywaith y flwyddyn yn unig (yn hytrach na'n chwarterol fel yr oedd dan y trefniant blaenorol). Mae hyn yn parhau i fod yn fwy aml na'r gofyniad statudol sy'n nodi bod raid i bwyllgorau safonau gyfarfod o leiaf unwaith bob blwyddyn.

Mae'n ymddangos bod yr amllder hwn wedi gweithio'n dda ac mae'r rhaglenni yn y ddau gyfarfod ffurfiol a gynhelir bob blwyddyn yn parhau i fod yn briodol.

Wrth gwrs, gellir galw cyfarfodydd arbennig i sicrhau cydymffurfiaeth gydag unrhyw rwymedigaethau statudol a gellir parhau i gynnal cyfarfodydd anffurfiol yn unol â gofynion busnes. Yn wir, mae hyn wedi digwydd gyda chynnal 2 gyfarfod o'r Panel Caniatâd Arbennig yn ystod y flwyddyn a 3 chyfarfod o'r Panel Dethol. Cynhaliwyd cyfarfodydd anffurfiol eraill hefyd yn ôl yr angen.

8.3 Caniatâd Arbennig

Gall y Pwyllgor Safonau ryddhau caniatadau arbennig, mewn rhai amgylchiadau a ddiffinnir gan statud, lle na fyddai'r Aelod fel arall yn gallu cymryd rhan mewn trafodaeth neu benderfyniad oherwydd diddordeb personol (rhagfarnus) sylweddol. Efallai y bydd y Pwyllgor Safonau mewn sefyllfa weithiau i oresgyn y diddordeb rhagfarnus hwnnw os bodlonir rhai amodau. Mae'r Rheoliadau ar Ganiatâd Arbennig yn gymwys i Gynghorwyr Sir a Chynghorwyr Tref a Chymuned.

Y llynedd, adroddwyd bod y Pwyllgor Safonau wedi cylchredeg cyngor pellach i'r Aelodau am ganiatâd arbennig a bod hyn wedi cael ei ailadrodd mewn sesiwn hyfforddiant, a gynhaliwyd ar 18 Mai 2017. Cylchredwyd nodyn briffio ar Ganiatâd Arbennig i Glercod Cyngorau Tref a Chymuned hefyd ar 06.03.2017.

Yn 2017/2018, rhoddodd y Pwyllgor Safonau bedwar caniatâd arbennig. Roedd dau ohonynt yn ganiatâd arbennig cyffredinol ar gyfer yr holl aelodau a oedd yn disodli caniatadau a oedd wedi dod i ben yn awtomatig ar ôl yr etholiad llywodraeth leol ym mis Mai 2017 a rhyddhawyd dau ohonynt yn dilyn ceisiadau gan Gynghorydd Sir a Chynghorydd Cymuned.

Dylai'r aelodau hynny sydd wedi cael caniatâd arbennig nodi y bydd yn rhaid iddynt ddatgan diddordeb personol a chadarnhau eu bod yn dibynnu ar y caniatâd a roddwyd iddynt ar ddyddiad penodol.

Argymhellir bod pob Cynghorydd Sir a Chynghorwyr Tref a Chymuned yn ystyried a allai cais am ganiatâd arbennig fod yn briodol iddyn nhw dan rai amgylchiadau.

8.4 Datblygiad Personol

Mae'r Pwyllgor Safonau yn argymhell i'r holl Aelodau eu bod yn ymgysylltu â'r Rhaglen Hyfforddi a Datblygu a gynigir gan y Cyngor Sir a'u bod yn derbyn y cynnig o Adolygiadau Datblygiad Personol gyda'u Harweinyddion Grwpiau.

8.5 Hyfforddiant

Yn dilyn ymlaen o'r pwynt uchod, mynychais un o dair sesiwn hyfforddiant a drefnwyd gan CLILC ym mis Tachwedd 2017 ar gyfer Cyngorwyr a oedd newydd eu hethol ac roeddwn yn siomedig iawn gyda'r gynrychiolaeth o blith Aelodau Ynys Môn. Roedd yn gwrdd addysgiadol iawn a rhoddodd Mark Drakeford AC (Ysgrifennydd Cabinet Llywodraeth Leol ar y pryd) gyflwyniad yno. Byddwn eto'n ailadrodd argymhelliad y Pwyllgor Safonau yn 8.4 uchod bod yr Aelodau'n cymryd rhan yn y Rhaglen Hyfforddi a Datblygu a gynigir gan y Cyngor Sir.

8.6 Cofrestrau Diddordebau Aelodau

Y llynedd adroddwyd bod y Pwyllgor Safonau wedi cynnal adolygiad o sampl o'r cofrestrau sengl o ddiddordebau aelodau a gedwir yn y Cyngorau Tref a Chymuned. Bwriad hyn oedd cynorthwyo'r cyngorau newydd i sicrhau cydymffurfiaeth ar ôl Mai 2017.

Fodd bynnag eleni, dychwelodd y Pwyllgor Safonau at ei dasg o gynnal adolygiad blynyddol o'r tair cofrestr o ddiddordebau'r Cyngorwyr Sir. Roedd hyn yn arbennig o bwysig eleni oherwydd y byddai'n darparu darlun am y flwyddyn ers ethol rhai Aelodau newydd ac ail-ethol Aelodau eraill.

Roedd y Pwyllgor yn pryderu bod angen o hyd i nifer o aelodau adolygu eu rhag-ddatganiadau yn y "gofrestr sefydlog", gan fod rhai cofnodion yn anghyflawn neu'n aneglur. Codwyd y pryderon hyn yn ystod y blynyddoedd blaenorol, mewn nodiadau cyngori cyffredinol a anfonwyd at bob aelod, yn arbennig mewn perthynas â materion penodol yn ymwneud ag aelodaeth o gyrff allanol a diffyg eglurder o ran lleoliad tir / eiddo ym mherchnogaeth rhai aelodau. Er mwyn lliniaru rhai o'r problemau sydd wedi'u nodi mewn perthynas â'r ffurflenni cyn-gofrestru (sef eu bod yn anghyflawn / ddim yn gyfredol), bydd aelod o'r tîm TGCh ar gael am sesiwn galw heibio am awr yn Siambr y Cyngor cyn pob un o'r pedwar cyfarfod arferol o'r Cyngor am y 12 mis nesaf. Yn ystod y sesiynau hynny, gall Aelodau fanteisio ar hyfforddiant pellach ar sut i ddiweddarau'r ffurflenni ar-lein.

Gellid gwella datganiadau a wneir gan rai Aelodau mewn cyfarfodydd pe bai'r Aelodau'n cwblhau'r ffurflen yn llawn ac yn darparu digon o wybodaeth mewn perthynas â'r diddordeb a'r modd y mae'n berthnasol i'r eitem ar y rhaglen.

Mae hyfforddiant hefyd wedi'i nodi fel maes y mae angen ei wella yn achos rhai ynghyd â sicrhau mynediad yn rhwyddach i'r wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd. Felly, gwnaed rhai newidiadau i'r wefan ac fe'u trafodwyd mewn sesiwn frifio gydag Aelodau ar 3 Mai 2018; nid yw'r wybodaeth yn newydd, ond mae llwybrau newydd wedi cael eu sefydlu i'r ffynonellau gwybodaeth hyn o dudalen bywgraffiad pob Aelod.

Yn dilyn yr adolygiad, mae rhai aelodau unigol wedi derbyn negeseuon e-bost personol gan y Pwyllgor Safonau gydag argymhellion mewn perthynas â rhywfaint o'r wybodaeth a gyhoeddwyd. Anfonwyd e-bost yn manylu ar gasgliadau cyffredinol yr adolygiad i'r holl Aelodau **(ATODIAD A)**.

Eleni, bwriad y Pwyllgor yw adolygu sampl o'r cofrestrau a gedwir gan Gyngorau Tref / Cymuned (fel y llynedd) ac adroddir ar y canfyddiadau cyffredinol i'r holl Gyngorau Tref a Chymuned yn ddiweddarach eleni. Bydd yn ddiddorol gweld a yw'r safonau wedi cael eu cynnal neu wedi gwella ers yr adolygiad diwethaf yn 2016/2017.

ARGYMHELLIAD: -

1. Nodi'r Rhaglen a gyflawnwyd gan y Pwyllgor Safonau rhwng Ebrill 2017 a mis Mai 2018 fel y'i gwelir yn **ATODIAD B.**
2. Cymeradwyo Rhaglen Waith y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2018/2019 fel y'i hamlinellir yn **ATODIAD C.**

ENCLOSURE A

Annwyl Aelod,

Ac eithrio yn 2016/17, pan oedd y Pwyllgor Safonau yn canolbwyntio ei ymdrechion ar Gofrestr Diddordebau'r Cyngorau Tref a Chymuned, mae'r Pwyllgor Safonau yn cynnal adolygiad blynyddol o'r Cofrestrau mewn perthynas â datganiadau o ddiddordebau gan Aelodau a gedwir gan y Cyngor. Mae'r Pwyllgor Safonau'n credu mai ei rôl yw cynorthwyo Aelodau i gydymffurfio â'u dyletswyddau, nid i chwilio am gangymeriadau a gobeithiwn y bydd yr argymhellion o'r adolygiad yn ddefnyddiol.

Diolch am eich cefnogaeth a'ch cymorth gyda'r adolygiad, ac am ddiweddarau eich ffurflenni lle bo angen cyn cynnal yr adolygiad. Roedd yr wybodaeth a adolygwyd yn cynnwys: -

Tudalen 58

- Y Gofrestr Sefydlog
- Datganiadau a wnaed mewn cyfarfodydd
- Cofrestr Rhoddion a Lletygarwch
- Adroddiadau Blynyddol yr Aelodau
- Rhaglenni a Chofnodion Cyfarfodydd
- Hyfforddiant a gynigir gan y Cyngor a Chofnod Hyfforddi pob aelod
- Rhestr Cyrff Allanol

Yn dilyn adolygiad eleni, mae'r Pwyllgor yn gofyn i chi roi sylw dyladwy i'w gasgliadau cyffredinol fel a ganlyn: -

Y Gofrestr Sefydlog

1. Fe fyddem yn atgoffa Aelodau yn benodol i sicrhau bod eu cyfeiriadau a'u daliadau tir wedi'u disgrifio'n glir yn adran 1.6 y gofrestr. Os nad oes gan Aelod ddiddordeb mewn unrhyw dir, dylent nodi 'Dim' neu 'Dim Diddordebau' ar y gofrestr.
2. Mae hefyd yn bwysig bod Aelodau'n datgelu eu haelodaeth o gyrff cyhoeddus, elusennau a chymdeithasau cyhoeddus eraill. Dylai aelodau nodi enw a chyfeiriad llawn y sefydliadau / elusennau y maent yn aelodau ohonynt. Dylai'r Aelodau hefyd fanylu ar eu statws yn y sefydliad hwnnw.
3. Mae anghysonderau hefyd o ran aelodaeth o sefydliadau allanol rhwng y rhai a restrir gan y Cyngor a'r rhai a ddatganwyd gan aelodau unigol; nid ydynt bob amser yn cael eu cofnodi ar y ffurflenni er eu bod wedi'u rhestru ar "flaen dudalen" pob Aelod. Mae blaen dudalennau Aelodau i'w gweld yn -

<http://democratiaeth.ynysmon.gov.uk/mgUserInfo.aspx?UID=650&LLL=1>

4. Pan mae Aelodau'n datgan diddordeb mewn busnes, dylent ddarparu digon o wybodaeth ynghylch yr hyn y mae'r diddordeb busnes yn ei olygu.
5. Atgoffir aelodau o'r gofyniad statudol i ddiweddarau'r Gofrestr Sefydlog o fewn 28 diwrnod i unrhyw newidiadau ddigwydd.
6. Er mwyn lliniaru'r problemau sydd wedi'u nodi mewn perthynas â'r ffurflenni cyn-gofrestru (ddim yn gyfredol / anghyflawn), mae'r Pwyllgor Safonau wedi cwrdd â chynrychiolwyr o'r Gwasanaeth TGCh i'w trafod. Noder y bydd aelod o'r tîm TGCh ar gael am sesiwn galw heibio am awr yn Siambr y Cyngor cyn pob un o'r pedwar cyfarfod cyffredin o'r Cyngor am y 12 mis nesaf. Cynhelir y sesiwn galw heibio gyntaf yn Lolfa'r Aelodau fore Ddydd Mawrth, Mai 15fed 2018 rhwng 9.30yb a 10.30yb. Yn ystod y sesiwn, gallwch fanteisio ar hyfforddiant pellach ar sut i ddiweddarau'r ffurflenni ar-lein. Y gobaith yw y bydd hon yn ffordd o'ch cynorthwyo chi fel Aelodau i gydymffurfio â'ch dyletswyddau statudol yn unol â'r Cod Ymddygiad.

Datgan diddordebau mewn cyfarfodydd

Tudalen 59

1. Pan fydd Aelodau'n ticio'r blwch i ddatgan diddordeb, rhaid iddynt hefyd nodi manylion y diddordeb hwnnw. Rhaid i natur y diddordeb ac a yw'r diddordeb hwnnw yn ddiddordeb personol neu'n un sy'n rhagfarnu fod yn amlwg ar y ffurflen.
2. Mae angen mwy o eglurder mewn perthynas â'r wybodaeth a ddarperir gan yr Aelodau ynghylch natur y diddordeb a'r modd y mae'n ymwneud â'r eitem ar yr agenda.
3. Os yw'r Aelodau'n ansicr a oes ganddynt ddiddordeb y mae angen ei ddatgan mewn cyfarfodydd, dylent geisio cyngor er mwyn osgoi anghysonderau yn y datganiadau a wneir.
4. Mae aelodau weithiau yn datgan diddordebau ar lafar mewn cyfarfodydd ond nid ydynt yn cwblhau'r gwaith papur. Mae angen cwblhau'r ffurflen ar gyfer datganiadau o ddiddordeb ym mhob cyfarfod lle datgenir diddordeb o'r fath ar lafar, oherwydd nid yw datganiadau llafar o ddiddordeb yn ddigonol ynddynt eu hunain.

Cofrestr Rhoddion a Lletygarwch

Ychydig iawn o ddatganiadau sy'n cael eu gwneud mewn perthynas â rhoddion a lletygarwch a gwahoddir Aelodau i ail-ymgyfarwyddo eu hunain â'r [Protocol Rhoddion a Lletygarwch](#)

Hyfforddiant

Mae'r Pwyllgor Safonau wedi sylwi bod nifer o Aelodau wedi methu â mynychu digon o hyfforddiant eleni.

Ar adeg yr adolygiad, nid oedd 5 Aelod wedi mynychu hyfforddiant ar y Cod Ymddygiad ers yr etholiad ym mis Mai 2017, er gwaethaf cael eu gwahodd i hyfforddiant o'r fath. Mae hyn yn achosi llawer o bryder. Rwyf wedi cysylltu â'r unigolion hynny yn uniongyrchol.

Roedd y Pwyllgor Safonau o'r farn ei bod yn anodd llywio trwy'r wybodaeth berthnasol, yn enwedig mewn perthynas â hyfforddi Aelodau. Felly mae ymholiadau'n parhau o ran gwella'r wybodaeth sydd ar gael ar gyfer mynychu sesiynau hyfforddi a chyfarfodydd cyrff allanol, a sut y gall y cyhoedd weld y wybodaeth honno.

Gofynnwyd am eglurder hefyd mewn perthynas â'r hyfforddiant cynllunio a'r hyfforddiant diogelu gorfodol y mae'n rhaid i'r Aelodau eu mynychu.

Aelodaeth a Phresenoldeb ar Gyrff Allanol

Noder os gwelwch yn dda y gofynnwyd i Arweinyddion Grwpiau fonitro aelodaeth yr Aelodau o gyrff allanol a'u presenoldeb yng nghyfarfodydd y cyrff hynny. Gofynnwyd iddynt hefyd sicrhau bod yr Aelodau'n darparu adborth priodol ar y materion a godwyd ynddynt.

Mae'r canfyddiadau hyn yn nodi casgliadau cyffredinol yr adolygiad. Mae rhai Aelodau unigol wedi derbyn negeseuon e-bost personol gan y Pwyllgor Safonau gydag argymhellion ar gyfer adolygu / diweddarau / esbonio peth o'r wybodaeth a gyhoeddwyd. Lle ystyriwyd bod hynny'n angenrheidiol, gofynnwyd i rai Aelodau gyfarfod â mi. Yn y llythyrau, rydym wedi gofyn am ymatebion. Lle na dderbyniwyd ymatebion, cofiwch y byddwn yn codi'r mater gyda'ch Arweinyddion Grwp.

Mae'r Pwyllgor yn gwerthfawrogi eich bod chi i gyd yn brysur iawn ac yn ymwybodol mai dim ond un o nifer o dasgau y mae'n rhaid i chi fynd i'r afael â nhw yw hon. Fodd bynnag, gobeithiwn y bydd yr argymhellion uchod yn cynorthwyo i arbed amser i'r Aelodau oherwydd bydd gwella safon y ffurflenni, gobeithio, yn osgoi beth allai fod yn gwynion di-sail sy'n draul ar amser pawb.

Cofion,

Dear Member,

Apart from in 2016/17, when the Standards Committee concentrated its efforts on the Town and Community Councils' Register of Interests, the Standards Committee conducts an annual review of the Registers in respect of declarations of interests by Members which

are held by the Council. The Standards Committee believe its role is to assist Members to comply with their duties, not to look for errors and we hope that you will find the recommendations from the review helpful.

Thank you for your support and assistance with the review, and for updating your forms where necessary prior to the review being conducted. The information reviewed included:-

- The Standing Register
- Declarations made in meetings
- Gifts & Hospitality Register
- Members Annual Reports
- Agenda and Minutes of Meetings
- Training offered by the Council and each member's Training Record
- Outside Bodies list.

Following this year's review, the Committee asks that you have due regard to its general findings, which are as follows:-

The Standing Register

1. We would remind Members specifically to ensure that their addresses and land holdings are clearly described in section 1.6 of the register. If a Member has no interest in land they should enter 'None' or 'No Interest' on the register.
2. It is also important that Members disclose their membership of other public bodies, charities and associations. Members should provide the full name and address of organisations/charities of which they are members. Members should also detail their status within that organisation.
3. There are also inconsistencies in terms of membership of external organisations between those listed by the Council and those declared by individual members; they are not always recorded on the forms although they are listed on every Member's "front page". Members "front page" can be found at -
<http://democracy.anglesey.gov.uk/mgMemberIndex.aspx?LLL=0>
4. Where Members are declaring a business interest they should provide sufficient information on what the business interest is.
5. Members are reminded of the statutory requirement to update the Standing Register within 28 days of any changes occurring.

6. In order to alleviate the problems which have been identified in relation to the pre-registration forms (being out of date / incomplete), the Standards Committee has met with representatives from the ICT Service to discuss. Please note that a member of the ICT team will be available for an hour's drop-in session in the Council Chamber before each of the four ordinary meetings of the Council for the next 12 months. The first drop-in session will be held in the Members' Lounge between 9.30am and 10.30am on Tuesday 15th May 2018. During the session you can take advantage of further training on how to update the online forms. It is hoped that this is a way of assisting you as Members to comply with your statutory duties in accordance with the Code of Conduct.

Declaration of interests in meetings

1. When Members are ticking the box to declare an interest they must also provide details of that interest. Both the nature of the interest and whether that interest is a personal or a prejudicial interest must be evident on the form.
2. Greater clarity is required in respect of the information supplied by Members regarding the nature of the interest and how it relates to the item on the agenda.
3. If Members are unsure as to whether they have a declarable interest in meetings they should seek advice in order to avoid inconsistencies in the declarations being made.
4. Members occasionally declare an interest orally at meetings but do not complete the paperwork. The form needs to be completed for declarations of interest at every meeting where such an interest is declared orally, as oral declarations of interests alone are not sufficient.

Register of Gifts and Hospitality

Few declarations are made with regard to gifts and hospitality and Members are invited to re-familiarise themselves with the [Protocol of Gifts and Hospitality](#)

Training

The Standards Committee has observed that several Members have failed to attend sufficient training this year.

At the time of review, 5 Members had not attended training on the Code of Conduct since the election in May 2017, despite being invited to such training. This causes much concern. I have contacted those individuals directly.

The Standards Committee considered that to navigate through the relevant information, particularly in relation to Members' training, was difficult. Enquiries are therefore ongoing in terms of improving the information available for attendance at training sessions and in meetings of outside bodies, and how that information may be viewed by the public.

Clarity has also been sought in relation to the compulsory planning training and safeguarding training which Members must attend.

Membership and Attendance on Outside Bodies

Please note that Group Leaders have been requested to monitor Members' membership and attendance at meetings of outside bodies. They have also been requested to ensure Members are providing appropriate feedback on matters raised therein.

These findings set out the general conclusions of the review. Some individual Members have received personal emails from the Standards Committee with recommendations for review / updating / explaining some of the information which has been published. Where it was considered necessary, some Members have been requested to meet with me. In the letters, we have asked for responses. Where responses have not been received, please be aware that we will be raising the matter with your Group Leaders.

The Committee appreciates that you are all very busy and is aware that this task is only one of a number that you have to address. However, we hope that the above recommendations will assist in saving time for Members as improving the standard of the forms will hopefully avoid what may potentially be groundless and time consuming complaints.

Regards,

Mike Wilson

Cadeirydd y Pwyllgor Safonau / Chair of the Standards Committee.
Cyngor Sir Ynys Môn / The Isle of Anglesey County Council

ATODIAD B

RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR SAFONAU – MAI 2017 I EBRILL 2018

		AMSERLEN	ADNODDAU	STATWS AR DDIWEDD Y FLWYDDYN
1.	Cynnal gwrandawiadau i achosion honedig o dorri'r Côt Ymddygiad igan Gynghorwyr Sir a Chynghorwyr Tref a Chymuned yn dilyn eu cyfeirio gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)	Fel a phryd y derbynnir atgyfeiriadau ac yn unol â'r dangosydd perfformiad	Swyddog Monitro	Dim cyfeiriadau
2.	Cynnal gwrandawiadau i geisiadau am Ganiatâd Arbennig gan Gynghorwyr Sir a chan Gynghorwyr Tref / Cymuned	Fel a phryd y derbynnir atgyfeiriadau ac yn unol â'r dangosydd perfformiad	Swyddog Monitro	- Cais am ganiatâd arbennig gan y Cynghorydd Carwyn Jones; cynhaliwyd cyfarfod ar 18.07.2017. Roedd y caniatâd arbennig ym ymwneud â thri o ddiddordebau personol a oedd gan y Cynghorydd, dau ohonynt yn rhagfarnus, mewn perthynas â strategaeth y Cyngor ar ddyfodol addysg yn y tymor canol a'r tymor hir ar yr Ynys, ac yn benodol yn ward Seiriol. Rhoddwyd y caniatâd arbennig i'r Cynghorydd Jones ar y telerau a nodwyd yn y cofnodion. Mae'r caniatâd arbennig yn ddilys tan 8 Mai 2022. - Cyflwynwyd cais am ganiatâd cyffredinol gan y Swyddog Monitro ar ran Aelodau Cyngor Sir Ynys Môn ym Mai 2017 neu ar unrhyw adeg yn ystod tymor y Cyngor hyd at fis Mai 2022, ac fe gynhaliwyd y cyfarfod ar

				13.09.2017. Roedd y cais yn ymwneud â'r Is-bwyllgor Indemnïadau. Rhyddhawyd yr un caniatâd arbennig ar gyfer yr un mater ac yn yr un ffordd ym mis Medi 2013. Rhoddwyd y caniatâd arbennig a bydd yn weithredol am weddill tymor y Cyngor hwn. • Cais am ganiatâd arbennig gan Gynghorydd Roger Dobson o Gyngor Cymuned Llanbadrig. Cynhaliwyd y cyfarfod ar 14.03.2018. Roedd y caniatâd arbennig yn ymwneud â diddordeb personol y Cynghorydd sydd hefyd yn rhagfarnus, mewn perthynas ag eiddo y mae'n berchen arno ac agosrwydd yr eiddo hwnnw at safle datblygu Wylfa Newydd. Rhoddwyd y caniatâd arbennig i'r Cynghorydd Dobson ar y telerau a nodwyd yn y cofnodion. Mae'r caniatâd arbennig yn ddilys am weddill tymor y Cynghorydd yn y swydd. • Cyflwynwyd cais am ganiatâd cyffredinol gan y Swyddog Monitro ar ran Aelodau Cyngor Sir Ynys Môn ym Mai 2017 neu ar unrhyw adeg yn ystod tymor y Cyngor hyd at fis Mai 2022, ac fe gynhaliwyd y cyfarfod ar 14.03.2018. Roedd y cais yn ymwneud ag unrhyw benderfyniadau yn y dyfodol ar ffioedd ysgol. Rhyddhawyd caniatâd arbennig
--	--	--	--	--

				cyffredinol tebyg ar yr un telerau yn 2015. Rhoddwyd y caniatâd arbennig a bydd yn weithredol am weddill tymor y Cyngor hwn, h.y. hyd at fis Mai 2022.
3.	Cyflawni swyddogaeth ymgynghorol mewn perthynas â materion sy'n codi dan Brothocol Datrysiaid Lleol y Cyngor	• Fel a phryd y derbynnir cais	• Swyddog Monitro	• Dim ceisiadau
4.	Goruchwyllo hyfforddiant a datblygiad ar y Côt Ymddygiad i Aelodau yn unol â pharagraff 2.6 y Côt.	• Yn barod ar gyfer Mai 2018	• Swyddog Monitro	CYNGHORAU TREF A CHYMUNED:- • Mynychodd aelodau'r Pwyllgor Safonau y sesiynau hyfforddiant ar gyfer Cynghorwyr Tref a Chymuned ar 13.11.17, 15.11.17, 22.11.17, 29.11.17 a 22.3.18. AELODAU'R CYNGOR SIR:- • Adolygiad o'r trefniadau cynefino a hyfforddiant ar gyfer aelodau'n dilyn yr etholiad • Mynychodd dau aelod o'r Pwyllgor Safonau y sesiwn gynefino ym mis Tachwedd 2017 ar gyfer aelodau a oedd newydd eu hethol • Cyflwynwyd rhaglen gan y Rheolwr Datblygu Adnoddau Dynol ac fe'i cymeradwywyd gan y Pwyllgor Safonau ar 14 Medi 2016 • Mae rhaglen hyfforddiant wedi cael ei chymeradwyo a'i chyhoeddi ar gyfer aelodau • Siarter Datblygu Aelodau – mae'r Cyngor yn cyflwyno cais am ei hadnewyddu.

5.	Adolygu'r tair gofrestr o Ddiddordebau Aelodau gan ddarparu unrhyw gyngor neu ganllawiau angenrheidiol yn dilyn hynny.	• Erbyn diwedd Ebrill 2018	• Swyddog Monitro	• Cynhaliwyd yr adolygiad rhwng Ionawr a Chwefror 2018 • Anfonwyd llythyrau unigol at rai Aelodau'n dilyn yr adolygiad • Anfonwyd llythyr yn cynnwys y canfyddiadau cyffredinol ar yr holl Aelodau ar 03.05.2018 (copi ynghlwm yn Atodiad 1) • Bydd aelodau'r Cyngorau Tref a Chymuned o'r Pwyllgor Safonau'n cynnal adolygiad o ddiddordebau aelodau annibynnol y Pwyllgor Safonau ar 14.05.2018
6.	Cyflawni rôl corff yr ymgynghorir ag ef mewn perthynas ag unrhyw newidiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad sy'n berthnasol i rôl y Pwyllgor Safonau yn enwedig lle gallai newidiadau arfaethedig o'r fath ragfarnu mewn modd anghymesur, hawliau neu ddiddordebau unrhyw grŵp lleiafrifol.	• Fel a phryd y bydd angen	• Swyddog Monitro	• Dim cyfeiriadau
7.	Cyflawni rôl corff yr ymgynghorir ag ef mewn perthynas ag unrhyw newidiadau deddfwriaethol/polisi arfaethedig sy'n berthnasol i faes cyfrifoldeb y Pwyllgor Safonau.	• Fel a phryd y bydd angen	• Swyddog Monitro	• Panel Dethol y Pwyllgor Safonau i benodi aelod annibynnol newydd – gweler 13 isod • Côt Ymddygiad diwygiedig – adolygiad ynghylch a yw'r Cyngorau Tref a Chymuned wedi ei fabwysiadu • Cynhaliwyd adolygiad ynghylch a oes gan y Cyngorau Tref a Chymuned Wefannau • Bydd y Pwyllgor Safonau'n adolygu

				cyhoeddiad Adroddiadau Blynyddol gan Aelodau
8.	Gwneud unrhyw argymhellion i'r Cyngor ar gyfer gwella'r meysydd gwaith hynny sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Safonau.	Fel a phryd y bydd angen	Swyddog Monitro	- Strwythur Rheoli – gall staff, aelodau ac aelodau'r Pwyllgor Safonau edrych arno (anfonwyd 24.3.17). Bydd yn cael ei adolygu bob blwyddyn. Mae adolygiad yn mynd rhagddo ar hyn o bryd. - Protocol Datrys Anghydfodau yn Lleol – testun adroddiad ar wahân i'r Cyngor ar 15.05.2018
9.	Cadeirydd y Pwyllgor Safonau i gyflwyno adroddiad blynyddol i'r Cyngor yn amlinellu gwaith y pwyllgor yn ystod y flwyddyn flaenorol.	Mai 2018	Cadeirydd	15.05.2018
10.	Sicrhau fod gwybodaeth a sgiliau'r Pwyllgor Safonau'n cael eu datblygu a'u diweddarau drwy:		Swyddog Monitro	
	- Adolygu'n rheolaidd achosion y penderfynwyd arnynt gan: - awdurdodau perthnasol eraill - Panel Dyfarnu Cymru	Cyfarfod arferol y Pwyllgor		Cyflwynwyd ar 13.09.2017 a 14.03.2018 i'r Pwyllgor Safonau. Cyhoeddwyd ar gyfer y Cyngor Sir ar 27.11.2018 ac ar 23.03.2018 i'r Cyngorau Tref a Chymuned
	Cymryd rhan a gwneud cyfraniad yn Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru	Dwywaith y flwyddyn		24.11.17 – Cynhaliwyd cyfarfod o'r Fforwm gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam. - Trefnir y cyfarfod nesaf gan Gyngor Sir Gwynedd ar 29.06.2018
	Cymryd rhan a gwneud	Unwaith pob		Dim cynhadledd 2017/2018

	cyfraniad yng Nghynhadledd Pwyllgorau Safonau Cymru Gyfan	dwyllydd – bydd angen gwneud hyn yn 2017/18		Wedi'i threfnu ar gyfer 14.09.2018 yn Aberystwyth (Cyngor Sir Ceredigion yn trefnu)
	I'w adolygu dan gynllun adolygu perfformiad yn debyg i hwnnw a ddefnyddir gan yr aelodau etholedig	Unwaith pob dwyllydd – bydd angen gwneud hyn yn 2018		- Cynhaliodd y Cadeirydd broses Adolygu Datblygiad personol, gan gynnwys awr o gyfarfod, gyda phob aelod annibynnol a chynrychiolwyr y Cyngorau Tref / Cymuned ar y Pwyllgor Safonau ar 27.04.2018 - Bydd y Cadeirydd yn cael Adolygiad Datblygiad Personol gyda'r Swyddog Monitro - Cynhelir yr ADP nesaf ymhen 2 flynedd, sef 2020 a bydd tymor 4 o'r aelodau annibynnol wedi dod i ben erbyn hynny (yn Rhagfyr 2019)
11.	Monitro cynnydd o ran cwynion am Aelodau a gafodd eu cyflwyno i OGCC a dadansoddi'n flynyddol y wybodaeth ynglŷn â'r cwynion sy'n berthnasol i Gyngor Sir Ynys Môn er mwyn nodi unrhyw dueddiadau neu faterion sy'n peri pryder neu sy'n dangos fod angen hyfforddiant.	Yn chwarterol	- Swyddog Monitro	- Adroddiad i'r Pwyllgor Safonau ar 13.09.2017 a 14.03.2018. - Caiff matrices cwynion ei gylchredeg i aelodau'r Pwyllgor Safonau yn chwarterol yn Ebrill (Ionawr – Mawrth), Gorffennaf (Ebrill – Mehefin), Hydref (Gorffennaf – Medi) a Ionawr (Hydref – Rhagfyr). Mae'n manylu ar y cwynion a dderbyniwyd a'r cynnydd a wnaed mewn perthynas â'r cwynion hynny y OGCC yn ymchwilio iddynt mewn perthynas â (a) Cyngorwyr Sir a (b) Cyngorau Tref a Chymuned. - Cyflwynwyd adroddiad gan OGCC a chrynodeb o'r Llyfr Achos o gwynion Côt Ymddygiad a dderbyniwyd gan OGCC rhwng Ebrill 2016 ac Ebrill

				2017 i'r Pwyllgor Safonau ar 13.09.2017. Cylchredwyd yr adroddiad i Aelodau'r Cyngor Sir ar 27.11.2017 a 20.3.2018 ac i Glercod y Cyngorau Tref a Chymuned ar 23.03.2018. • Cyflwynwyd adroddiad pellach gan OGCC a chrynodeb o'r Llyfr Achos o gwynion Côt Ymddygiad a dderbyniwyd gan OGCC rhwng Gorffennaf a Tachwedd 2017 i'r Pwyllgor Safonau ar 14.03.2018. • Cyflwynwyd adroddiad yn cynnwys dadansoddiad o natur y cwynion a gyfeiriwyd at OGCC / tueddiadau presennol i'r Pwyllgor Safonau ar 13.09.2017 (item 4). Bydd hwn yn adroddiad blynyddol i'r Pwyllgor Safonau.
12.	Cynnal cyswllt gydag Arweinyddion Grwpiau er mwyn trafod materion sydd o bryder/diddordeb cyffredin.	• Fel a phryd y bydd angen	• Y Cadeirydd	• 5.10.2017 • 8.11.2017 • 25.01.2018 • 26.04.2018
13.	Penodi aelod annibynnol newydd i'r Pwyllgor Safonau	• Cyn gynted ag sy'n bosibl	• Swyddog Monitro • Pwyllgor Safonau • Panel Dethol	• Cyfarfu Panel Dethol y Pwyllgor Safonau ar 20.09.2017 i gymeradwyo hysbysebu swyddog wag ar gyfer Aelod Annibynnol o'r Pwyllgor Safonau • Cyfarfu Panel Dethol y Pwyllgor Safonau ar 17.11.2017 i dynnu rhestr fer o ymgeiswyr ar gyfer eu cyfweld ar 27.11.2017 • Yn dilyn y cyfweiliadau, enwebodd Panel Dethol y Pwyllgor Safonau

				ymgeisydd ar gyfer ei benodi ar y Pwyllgor Safonau ac roedd Cadeirydd Panel Dethol y Pwyllgor Safonau yn bresennol i gyflwyno adroddiad i'r Cyngor llawn yn enwebu'r ymgeisydd llwyddiannus ac yn argymhell bod yr ail ymgeisydd ar y rhestr fer yn cael ei phenodi'n awtomatig petai unrhyw swydd wag achlysurol arall yn codi ar gyfer aelod annibynnol o'r Pwyllgor Safonau yn ystod y 12 mis nesaf. Yn ei gyfarfod ar 12.12.2017, penderfynodd y Cyngor llawn benodi <u>Mr John Robert Jones</u> yn aelod annibynnol cyfetholedig o'r Pwyllgor Safonau ar unwaith; a phetai swydd wag achlysurol arall yn codi yn ystod y 12 mis nesaf, cytunwyd y dylai Ms Sarah Laing Gibbens gael ei phenodi'n awtomatig heb yr angen am broses recriwtio bellach, ar yr amod bod yr ymgeisydd yn parhau i fod yn gymwys ar gyfer y rôl, ac yn amodol ar dderbyn geirdaon boddhaol cyn y penodiad. Bydd y penodiad yn parhau hyd at 11 Rhagfyr 2025.
14.	Penodi dau aelod o'r Cyngorau Tref a chymuned i wasanaethu ar y Pwyllgor Safonau	Yn dilyn yr etholiad ym Mai 2017	Swyddog Monitro	Yn ei gyfarfod ar 12.12.2017, penderfynodd y Cyngor llawn benodi'r <u>Cynghorydd Iorwerth Roberts</u> o Gyngor Cymuned Bryngwran a'r <u>Cynghorydd Keith Roberts</u> o Gyngor Cymuned Bae Trearddur.

				Bydd y penodiadau hyn yn parhau am y cyfnod hyd at yr etholiad llywodraeth leol nesaf neu hyd at gyfnod pan nad yw'r aelodau a benodwyd yn aelodau mwyach o Gyngor Cymuned, p'un bynnag sy'n digwydd gyntaf.
15.	Adroddiad ar ddangosyddion perfformiad chwarterol fel mater o drefn: • Y berthynas rhwng Aelodau a Grwpiau Gwleidyddol • Effeithiolrwydd Pwyllgor Safonau'r Cyngor • Safonau ymddygiad Aelodau	• Yn chwarterol	• Swyddog Monitro	• Adroddir yn chwarterol

ATODIAD C

RHAGLEN WAITH Y PWYLLGOR SAFONAU – MAI 2018 I EBRILL 2019

Tudalen 73

		AMSERLEN	ADNODDAU	STATWS AR DDIWEDD Y FLWYDDYN
1.	Cynnal gwrandawiadau i achosion honedig o dorri'r Côt Ymddygiad igan Gynghorwyr Sir a Chynghorwyr Tref a Chymuned yn dilyn eu cyfeirio gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)	• Fel a phryd y derbynnir atgyfeiriadau ac yn unol â'r dangosydd perfformiad	• Swyddog Monitro	
2.	Cynnal gwrandawiadau i geisiadau am Ganiatâd Arbennig gan Gynghorwyr Sir a chan Gynghorwyr Tref / Cymuned	• Fel a phryd y derbynnir atgyfeiriadau ac yn unol â'r dangosydd perfformiad	• Swyddog Monitro	
3.	Cyflawni swyddogaeth ymgynghorol mewn perthynas â materion sy'n codi dan Brotocol Datrysiaid Lleol y Cyngor	• Fel a phryd y derbynnir cais	• Swyddog Monitro	
4.	Goruchwyllo hyfforddiant a datblygiad ar y Côt Ymddygiad i Aelodau yn unol â pharagraff 2.6 y Côt.	• Yn barod ar gyfer Mai 2019	• Swyddog Monitro	
5.	Adolygu sampl o'r Cofrestrau o Ddiddordebau'r Aelodau fel y cânt eu cadw gan y cynghorau tref a chymuned gan roddi unrhyw gyngor a chanllawiau angenrheidiol wedi hynny.	• Erbyn diwedd Ebrill 2019	• Swyddog Monitro	

6.	Cyflawni rôl corff yr ymgynghorir ag ef mewn perthynas ag unrhyw newidiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad sy'n berthnasol i rôl y Pwyllgor Safonau yn enwedig lle gallai newidiadau arfaethedig o'r fath ragfarnu mewn modd anghymesur, hawliau neu ddiddordebau unrhyw grŵp lleiafrifol.	• Fel a phryd y bydd angen	• Swyddog Monitro	
7.	Cyflawni rôl corff yr ymgynghorir ag ef mewn perthynas ag unrhyw newidiadau deddfwriaethol/polisi arfaethedig sy'n berthnasol i faes cyfrifoldeb y Pwyllgor Safonau.	• Fel a phryd y bydd angen	• Swyddog Monitro	
8.	Gwneud unrhyw argymhellion i'r Cyngor ar gyfer gwella'r meysydd gwaith hynny sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Safonau.	• Fel a phryd y bydd angen	• Swyddog Monitro	
9.	Cadeirydd y Pwyllgor Safonau i gyflwyno adroddiad blynyddol i'r Cyngor yn amlinellu gwaith y pwyllgor yn ystod y flwyddyn flaenorol.	• Mai 2019	• Cadeirydd	
10.	Sicrhau fod gwybodaeth a sgiliau'r Pwyllgor Safonau'n cael eu datblygu a'u diweddarw drwy:		• Swyddog Monitro	
	- Adolygu'n rheolaidd achosion y penderfynwyd arnynt gan: - o awdurdodau perthnasol eraill	• Cyfarfod arferol y Pwyllgor		

	Panel Dyfarnu Cymru			
	Cymryd rhan a gwneud cyfraniad yn Fforwm Pwyllgorau Safonau Gogledd Cymru	Dwywaith y flwyddyn		
	Cymryd rhan a gwneud cyfraniad yng Nghynhadledd Pwyllgorau Safonau Cymru Gyfan	14.09.2018		
	I'w adolygu dan gynllun adolygu perfformiad yn debyg i hwnnw a ddefnyddir gan yr aelodau etholedig	Unwaith pob dwy flynedd – bydd angen gwneud hyn yn 2020		
11.	Monitro cynnydd o ran cwynion am Aelodau a gafodd eu cyflwyno i OGCC a dadansoddi'n flynyddol y wybodaeth ynglŷn â'r cwynion sy'n berthnasol i Gyngor Sir Ynys Môn er mwyn nodi unrhyw dueddiadau neu faterion sy'n peri pryder neu sy'n dangos fod angen hyfforddiant.	Yn chwarterol	Swyddog Monitro	
12.	Cynnal cyswllt gydag Arweinyddion Grwpiau er mwyn trafod materion sydd o bryder/diddordeb cyffredin.	Fel a phryd y bydd angen	Y Cadeirydd	
13.	Adroddiad ar ddangosyddion perfformiad chwarterol fel mater o drefn: Y berthynas rhwng Aelodau a Grwpiau Gwleidyddol	Yn chwarterol	Swyddog Monitro	

	- Effeithiolrwydd Pwyllgor Safonau'r Cyngor - Safonau ymddygiad Aelodau			
14.	Adolygu'r system fel y gall Aelodau ddarparu adborth o'r Cyrff Allanol y maent wedi cael eu penodi arnynt a'r cymorth sydd eu hangen arnynt gan y Cyngor i fedru gwneud hyn. Ystyried y wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd mewn perthynas â'r Cyrff Allanol hyn, e.e. Rhaglenni a Chofnodion y cyfarfodydd hynny.	Erbyn diwedd Ebrill 2019	Swyddog Monitro	
15.	Cychwyn y broses o recriwtio 4 o aelodau annibynnol newydd i'r Pwyllgor Safonau i gymryd lle aelodau'r pwyllgor y daw eu tymor i ben yn Rhagfyr 2019. Y nod fyddai i'r aelodau hynny fynychu'r cyfarfod ffurfiol diwethaf o'r Pwyllgor Safonau a gynhelir yn ystod tymor yr aelodau cyfredol ym mis Medi 2019.	Y broses i ddechrau erbyn diwedd Ebrill 2019	Swyddog Monitro	